

CAMPI QUI PUGUI, QUE ARRIBEN ELS POETES

Sense fugir de les normes del típic joc crític-academi-cista, caldria fer una seriosa presentació d'aquesta nova columna tot donat raó d'ésser a la mateixa, plantejant els seus objectius, amb cites dels més renomats elements benpensats del país... No serà, certament, aquest el nostre camí. Solament anunciant que aquí hi trobareu des de la darrera crònica de l'espectacle poètic celebrat, fins als comentaris a l'últim llibre de poemes aparegut, tot fent entrevistes, desvetllant textos inèdits, etcètera. La presentació ja està feta.

Cal donar lloc o pedestal, sense homenatges de pa sucat amb oli; a la poesia. Tot sovint és obra de quatre gats o lletraferits queixosos, però, des de Barcelona estant, oferim una trona pública a la informació poètica per a desvetllar l'interès i bandejar el temor que gran nombre de persones tenen envers la poesia, i d'aquesta senzilla forma l'actual poesia no raurà encerclada en enigmàtics paranys aptes solament per a escorcolladors professionals.

Molt sovint, quan sentim parlar de poetes, de poesia i de poemes, ens pensem que són qüestions elementals com el poema «L'espínac», que amb molt de gust reproduïm, o d'homes mig tocats de l'ala preocupats per unes dèries concretes i enlluernats pel vi, les dones, la lluna, la sorra i el «dolce far niente»:

«Rabioso inconformista, inadapado,
perdida, según dicen, la chaveta,
es hombre que acabó siendo poeta,
y en lo social, poeta de cuidado.

No le desvela el verso bien rimado
no sabe ni engarzar una cuarteta,
y en su lirismo al uso, se desteta
de Quevedo, del Góngora y Machado.

Suele emplear vocablos a porrillo
para dar su «mensaje», cuya garra
elogiará un antólogo pedante,
quien, acaso dirá «Hay tanto brillo
en este gran poeta, que desbarra
quien asegure que es mejor el Dante».

Aquest sonet, de José Jurado Morales (**Sonetos de mala uva: el poeta**) és un bon exemple de la tòpica visió que hom té dels poetes. Però no ens pensem que tots els poetes són irònics com Jurado i reflectits en el seu sonet. Una bella composició de la poesia de la terra i de la llar, per més senyals publicada el gener de l'any passat per un Mestre en Gay Saber, intitulada «l'espínac», com ja hem dit també, reflecteix la comú visió popular de la poesia:

«Bon germà de la bleada, l'espínac
alça les fulles dretes,
d'un color verd opac,
més fosques que la bleada i més estretes.
Es més petit i mira sa germana
que, satisfeta, pren el sol
i s'estarrufa, ufana,
perquè per arracada duu un cargol.

I l'espínac li diu: «Ets una fleuma,
germana bleada de la fulla gran;
si m'escoltessis et diria: «creu-me,
no t'estarrufis tant!».
«No obris les fulles cercant l'afalac
del cargol llagoter que et festejava.

Pel forat de l'elogi t'entrarà un llimac
i et cremarà amb la vava!».
La bleada li digué: «Es bo el consell,
germà petit de la fulla petita,
però no cal que tu t'oblidis d'ell:
és bo el consell per a qui el necessita».

I es va mirar les fulles l'espínac
i a cada fulla hi va trobar un llimac».

Bé, malgrat ser tots els mots del diccionari poètics, no tota la temàtica humana és poesia, en l'exacte i estricte sentit dels mots. Per això són tan bons els espínacs en una bona truita, i si el cuinar és destre, apte i experimentat, de segur que hi haurà més poesia en la dita truita que no en l'anterior composició, malgrat la rima i la disposició en versos.

Premi de les Lletres Catalanes de 1973 (que per a Josep Espunyes «no és tocar pavaness») atorgat enguany a Foix. (Qui vulgui més informació vegi la premsa de maig y juny, els llibres de Foix i el número 295 de CANIGO). Aquest guardó és indicatiu d'una sèrie de conclusions que l'agut lector pot esbrinar pel seu compte. A la nostra columna sols reproduïm uns divertits, jocosos i irònics versos seus, en tenim prou per a copsar la ferma fusta del poeta de Sàrria i de El Port de la Selva:

«Qui l'abilla té pastilla,
i qui no fa el saltiró;
tots contesten, tots remuguen
i exalten el brogidor.
L'ateu passa per papista
i el creient per un liró.
Ja el barbut diu: —Que ve guerra!—
si veu grops al Canigó,
grava un disc, sense despesa,
i embagula el milió.

El peixat du gec de pobre
i el mancat coll de senyor,
tots ballen el solitari
al cremallot d'un brandó,
els emporpra la basarda
i els embriuixa la remor,
s'enlleiganyen i enlleeixen
al bum-bum d'un timbaló.
Qui és femella, qui mascle,
no ho sabria ni Plató.

Per a anar a Enlloc tot déu corre,
i estimba els seus i el peó;
qui sap res bota i grimpa,
parla i cobra, i amb pompó
estrafà els escrits dels doctes
—en fulls de divers color—
ara en xarneg, ara en plàstic,
i a to de qui té el bastó;
vitupera el qui té espera
i viu del mos del sarró.

(...)
El Poeta encén la llàntia
i el teòleg diu que no».

Aquests poemes, agradívols i de bona lectura, apropen el lector normal envers el món de la poesia com un primer pas per a capbussar-se i fruit de l'espectacle de la lletra impresa. Acabant, mirarem d'allunyar-nos de les torres de vorí i dels tobogans untats amb oli, per a ser només una plataforma d'exposició d'aquest màgic vitrall que és la poesia.

«Sapigueu que no tinc res per dir-vos.
I abans d'acomiar-nos: Bona sort, visquent».

JOSEP M. FIGUERES